

Plan-MER 2de Herziening Buitengebied Bergeijk 2016

Notitie reikwijdte en detailniveau

Plan-MER Buitengebied Bergeijk

Notitie reikwijdte en detailniveau

projectnummer 0275253.00
eindconcept
10 juni 2015

Auteur(s)

J. Verhoeven
M. Visser-Poldervaart
B. van Dijck
E. Boonman

Opdrachtgever

Gemeente Bergeijk
Postbus 10000
5570 GA Bergeijk

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
10 juni 2015	Eindconcept	B. van Dijck	T. Artz

Tekstbijdragen:

J. Verhoeven
M. Visser-Poldervaart
B. van Dijck
E. Boonman

Contactgegevens:

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

E. info.nl@anteagroup.com/ info@croonenburo5.com

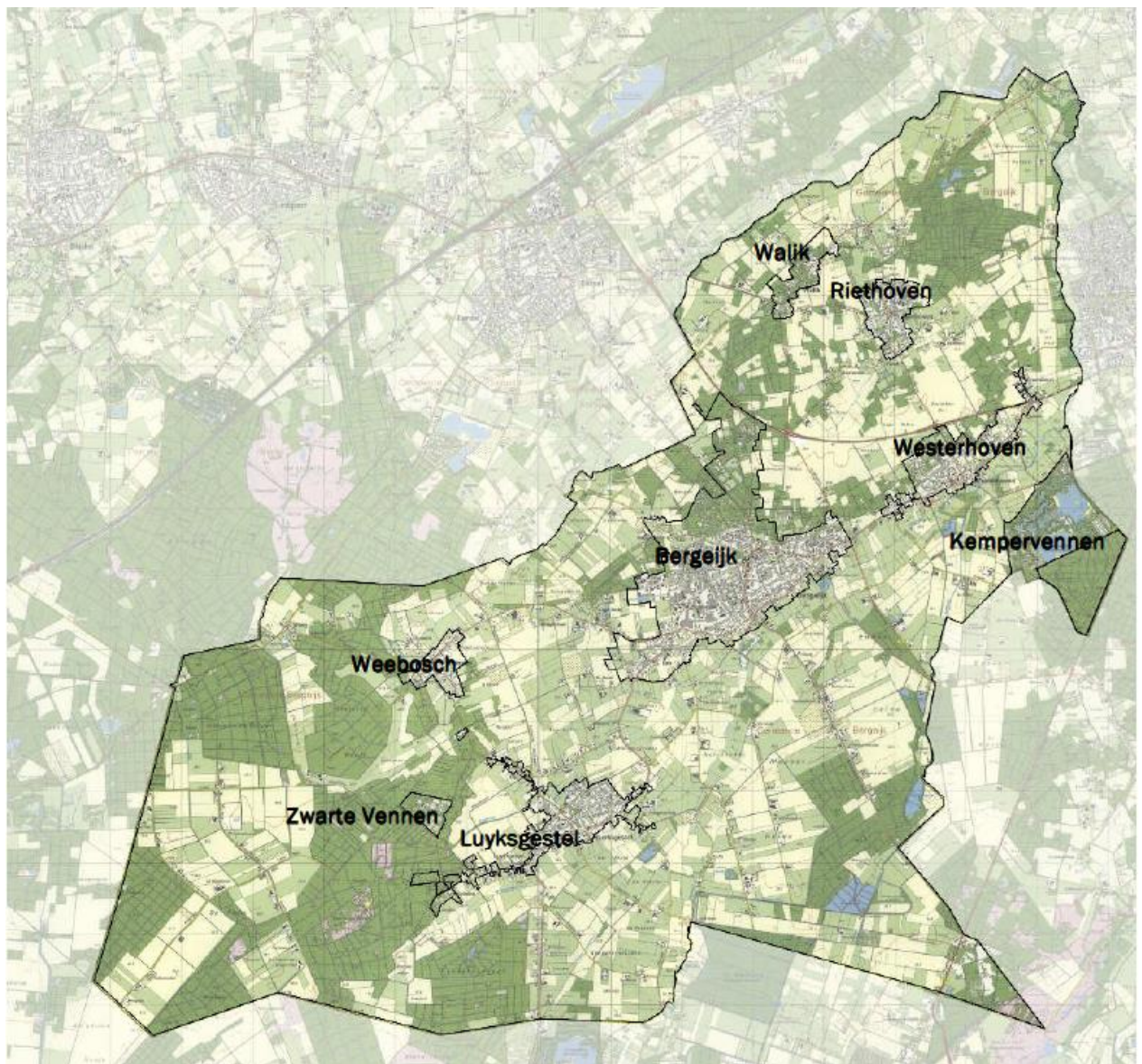
Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding en context	7
1.2	Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau	8
1.3	Leeswijzer	8
2	De plan-m.e.r.-procedure	9
2.1	Waarom een plan-m.e.r.?	9
2.2	Procedure en inhoudelijke eisen aan een plan-m.e.r.	11
2.3	De plan-m.e.r.-procedure	11
2.4	Vervolg plan-m.e.r. procedure	13
3	De referentiesituatie	15
3.1	Inleiding	15
3.2	De huidige situatie	15
3.2.1	Algemeen	15
3.2.2	Gevoelige gebieden	16
3.2.3	Functionele structuur	23
3.3	Autonome ontwikkelingen	23
4	De voorgenomen activiteit	25
4.1	Ontwikkelingsmogelijkheden in Bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk	25
4.2	Alternatieven	25
5	Welke effecten worden in het MER beschouwd?	27
5.1	Beoordelingskader	27
5.2	Methodiek van de effectbepaling en detailniveau	28
5.2.1	Natuur	28
5.2.2	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	28
5.2.3	Leefbaarheid	28
5.2.4	Overige aspecten	29
6	Beleidskader	31
7	Referenties	33

Figuur 1.1: Plangebied Herziening Buitengebied Bergelijk 2015

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

De gemeente Bergeijk is voornemens om het bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011 te herzien naar aanleiding van de nieuw vastgestelde Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant: "Herziening Buitengebied Bergeijk 2015" (in het vervolg: Herziening 2015).

In bijgevoegde figuur 1.1 is het plangebied weergegeven. Dit omvat nagenoeg het gehele buitengebied van gemeente Bergeijk, met uitzondering van de bebouwde kom van Bergeijk, Luyksgestel, Westerhoven, Weebosch, Riethoven, Walik, Bungalowpark Kempervennen, Camping De Zwarte Bergen, Camping De Paal, de Koperteut en de woonwagenstandplaatsen in Luyksgestel. Ook is er een aantal postzegelbestemmingsplannen (op adresniveau) buiten het plangebied gelaten.

Het bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011 is eerder herzien in 2014: "Herziening Buitengebied Bergeijk 2014".

Uitgangspunt van de voorgenomen (tweede) herziening is het "vertalen" van de Verordening ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant (zie onderstaand kader) en het verwerken van een 15-tal kleine correcties, veelal op perceelniveau. Daarbij zijn met name de wijzigingen in de regeling voor veehouderij naar aanleiding van de Verordening ruimte 2014 van belang. Doel van de herziening is het behouden van ruimte voor de landbouw in de gemeente Bergeijk.

Kader Verordening ruimte 2014

Op 7 februari 2014 heeft de provincie Noord-Brabant een partiële herziening van de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de bijbehorende Verordening ruimte vastgesteld. De Verordening ruimte 2014 geeft invulling aan de beleidsmatig ingezette koerswijzigingen van de provincie. Met name voor de regels in het buitengebied is de Verordening ruimte 2014 aanzienlijk gewijzigd ten opzichte van de Verordening ruimte 2011 en 2012. Belangrijkste wijziging is de implementatie en uitwerking van de beleidslijn "Transitie naar zorgvuldige veehouderij". Centraal in deze beleidslijn staat het motto "Ontwikkelruimte moet je verdienen en is niet onbegrensd". Er wordt alleen nog ontwikkelruimte aan veehouderijen geboden als daarmee een ontwikkeling naar een zorgvuldige veehouderij in gang wordt gezet. Hieraan is een aantal voorwaardelijke bepalingen gekoppeld: o.a. voeren van dialoog met omgeving, landschappelijke kwaliteitsverbetering minimaal 10% van het bouwvlak, voldoen aan (bovenwettelijke) eisen ten aanzien van fijn stof, geur. Ontwikkelruimte blijft in principe beperkt tot 1,5 ha. Onder uitzondering is uitbreiding buiten de 1,5 ha mogelijk. In de Herziening 2015 zijn de bepalingen van de Verordening ruimte doorvertaald in de regels. Deze vormen daarmee ook de basis voor de effectbepaling in dit plan-MER.

Belangrijk aandachtspunt is een bestemmingsplanregeling die EN ruimte geeft voor agrarische ontwikkeling EN past binnen het wettelijk kader van de Natuurbeschermingswet (zie onderstaand kader).

Kader Veehouderij - stikstofdepositie - Natura2000

Conform de Natuurbeschermingswet mogen activiteiten geen significant negatieve effecten hebben op Natura2000-gebieden. Bestemmingsplannen die deze activiteiten vastleggen mogen niet worden vastgesteld. In en rond het plangebied liggen Natura2000-gebieden. Een deel van de gebieden is gevoelig voor stikstofdepositie, al in de huidige situatie liggen de achtergrondwaarden hoger dan de kritische depositiewaarden. Uitbreiding van veehouderijen en glastuinbouw leidt, zonder beperkende maatregelen, tot toename van stikstofemissie en daarmee tot toename van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden in de omgeving. Dit is, ook bij geringe toename, een significant negatief effect, gezien de "overspannen" situatie van de Natura200-gebieden ten opzichte van stikstof. Met maatregelen kan de stikstofdepositie worden verminderd, dan wel voorkomen. Maatregelen kunnen echter niet in het bestemmingsplan worden vastgelegd. Deze problematiek speelt in een groot deel van Nederland. Het Rijk bereidt een landelijk dekkende oplossing voor in de vorm van de PAS (Programmatische Aanpak Stikstofdepositie). De PAS moet er toe leiden dat EN tegemoet wordt gekomen aan de eisen van Natura2000 EN er ontwikkelingsruimte blijft bestaan. Dit o.a. door een stelsel van generieke maatregelen om de stikstofemissie terug te dringen (o.a. door afspraken met de agrarische sector) en het treffen van maatregelen in de Natura2000-gebieden zelf. Echter de PAS gaat over concrete activiteiten en handelingen, het regelt niets voor bestemmingsplannen. Gemeenten zijn al enige tijd op zoek naar een juridisch houdbare oplossing. De momenteel meest plausibele methode is het opnemen van een voorwaardelijke bepaling aan bouwen en/of gebruik dat uitbreiding niet mag leiden tot een toename van stikstofemissie, dan wel dat er geen sprake mag zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura2000-gebied. De gemeente Bergeijk hanteert deze methode ook in haar bestemmingsplan Herziening 2015.

1.2 Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau

In het kader van het bestemmingsplan is het opstellen van een milieueffectrapport (plan-MER) en het doorlopen van de bijbehorende plan-m.e.r.-procedure verplicht. Hier wordt in hoofdstuk 2 nader op ingegaan¹.

In de m.e.r.-procedure is raadpleging van de betrokken bestuursorganen en adviseurs (de vooroverleg partners in het kader van de r.o.-procedure) over de inhoud (reikwijdte en detailniveau) van het MER een verplicht onderdeel. Voor de Herziening 2015 is gekozen voor een schriftelijke raadpleging op basis van voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau. In deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau worden de kaders van, en de onderzoeksmethodiek voor, het plan-MER beschreven. De Notitie wordt voorgelegd aan de te raadplegen instanties en vormt de start van de plan-m.e.r.-procedure. Deze Notitie wordt tevens ter inzage gelegd zodat eenieder kan reageren.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk twee van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau gaat in op de m.e.r.-procedure. De procedurestappen worden beschreven en de inhoudelijke, alsmede procedurele eisen worden toegelicht. De referentiesituatie komt vervolgens in hoofdstuk drie aan bod, gevolgd door een beschrijving van de voorgenomen activiteit in hoofdstuk vier. Naast de voorgenomen activiteit wordt in dit hoofdstuk ingegaan hoe met alternatieven wordt omgegaan in het plan-MER. Vervolgens wordt in hoofdstuk vijf beschreven welke effecten in het plan-MER onderzocht gaan worden en sluit de notitie in hoofdstuk zes af met het beleidskader.

¹ M.e.r. (milieueffectrapportage) staat voor de procedure, MER staat voor het milieueffectrapport.

2 De plan-m.e.r.-procedure

2.1 Waarom een plan-m.e.r.?

In Nederland is het verplicht voor ontwikkelingen met mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen een zogenaamde m.e.r. –procedure te doorlopen (m.e.r. staat voor milieueffectrapportage en slaat op de totale procedure) en een MER op te stellen (MER staat voor milieueffectrapport en betreft het uiteindelijke rapport).

De procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming in te brengen. Een m.e.r. is gekoppeld aan een plan of besluit, bijvoorbeeld een structuurvisie, een bestemmingsplan of een vergunning. Of en zo ja welke verplichtingen gelden ten aanzien van een m.e.r. is vastgelegd in de Wet Milieubeheer en het Besluit m.e.r. Vanuit twee sporen kan sprake zijn van verplichtingen ten aanzien van een m.e.r.:

- De voorgenomen activiteit komt voor in het Besluit m.e.r.;
- Voor de voorgenomen activiteit moet een passende beoordeling worden opgesteld, omdat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat er significant negatieve effecten zijn op Natura2000-gebieden.

M.e.r.-verplichting vanuit Besluit m.e.r.

In de Wet Milieubeheer en in het Besluit m.e.r. wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die m.e.r.-plichtig zijn (de zogenaamde bijlage C- activiteiten) en activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de zogenaamde bijlage D-activiteiten).

De m.e.r.-procedure is van toepassing bij (C-) activiteiten waarvan reeds vast staat dat er mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen optreden. Naast het direct uit moeten voeren van een m.e.r. zijn in het Besluit m.e.r. ook (D-) activiteiten met bijbehorende drempelwaarden aangegeven, waarvoor door bevoegd gezag moet worden beoordeeld of sprake is van mogelijke belangrijke nadelige milieugevolgen. Voor deze activiteiten dient een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden.

Tevens wordt onderscheid gemaakt tussen project-m.e.r. en plan-m.e.r. Een project-m.e.r. is een milieubeoordeling gekoppeld aan concrete besluiten. Een plan-m.e.r. is een milieubeoordeling gekoppeld aan plannen die concretere vervolgtrajecten mogelijk maken die m.e.r.(beoordelings)plichtig zijn en daarmee dus kaderstellend zijn.

M.e.r.-verplichting vanuit Natura2000

Wanneer niet op voorhand kan worden uitgesloten dat een voorgenomen activiteit significant negatieve effecten heeft op Natura2000-gebied, volgt uit de Natuurbeschermingswet dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Uit de Natuurbeschermingswet en de Wet Milieubeheer volgt dat dan (ook) een plan-m.e.r. procedure doorlopen worden.

Bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk, Herziening 2015 en Besluit m.e.r.

De Herziening 2015 is grotendeels conserverend van aard maar maakt middels een flexibiliteitsbepaling onder voorwaarden uitbreiding mogelijk van agrarische bedrijven. Het betreft voornamelijk het opnieuw bestemmen van (nog niet benutte) uitbreidingsmogelijkheden uit de vigerende bestemmingsplannen. Dit is planologisch als conserverend te zien, maar m.e.r.-

technisch wordt dit gezien als opnieuw te beschouwen ontwikkeling. Hieruit volgen verplichtingen ten aanzien van een m.e.r.

Voor deze uitbreidingsmogelijkheden moet in het kader van de (individuele) vergunningsaanvraag mogelijk een m.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen, onder andere afhankelijk van de aard en omvang van de uitbreiding. In de m.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsprocedure worden de effecten van de individuele uitbreiding onderzocht en in het kader van de vergunningaanvraag afgewogen.

Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor deze (mogelijk) m.e.r.-plichtige activiteiten, moet voor het bestemmingsplan als geheel een plan-m.e.r.-procedure worden doorlopen. In de plan-m.e.r.-procedure worden op het niveau van het plan-gebied als geheel de effecten van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestemmingsplan onderzocht en afgewogen.

Hierbij maakt het niet uit of de ontwikkelingsmogelijkheden rechtstreeks of middels een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt. Belangrijk uitgangspunt in een plan-m.e.r.-procedure voor een bestemmingsplan buitengebied is dat de maximale effecten van de maximale ontwikkelingsmogelijkheden, die het bestemmingsplan biedt, worden onderzocht. Dit om onderschatting van effecten te voorkomen.

Bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk, Herziening 2015 en Natura 2000

In en rond het plangebied bevinden zich Natura 2000-gebieden. Hoewel sommige van deze gebieden op enige afstand van het plangebied zelf liggen, kunnen significant negatieve effecten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit vanwege het aanwezig zijn van stikstofgevoelige habitats in de Natura2000-gebieden en het feit dat uitbreiding van agrarische bedrijven in het plangebied leidt tot een toename van stikstofuitstoot. Er is daarom een passende beoordeling opgesteld. Deze leidt ook tot de verplichting een plan-m.e.r.-procedure te doorlopen.

Samenvattende conclusie ten aanzien van m.e.r.

Samengevat kan gesteld worden dat het bestemmingsplan Herziening Buitengebied Bergeijk 2015 voorziet in (agrarische) ontwikkelingen, waarvoor verplichtingen ten aanzien van een m.e.r. bestaan. Aangezien het bestemmingsplan hiervoor kaderstellend is en ook omdat in het kader van het bestemmings-plan een passende beoordeling moet worden opgesteld, betekent dit dat een plan-m.e.r. procedure moet worden doorlopen.

Scopeplan-m.e.r.: onderzoek op gebiedsniveau, niet op inrichtingsniveau

In de plan-m.e.r.-procedure wordt het gehele plangebied en de effecten van ontwikkelingen binnen het Bestemmingsplan Buitengebied beschouwd. De focus ligt echter op die gebieden, waar ontwikkelingen mogelijk zijn en die ontwikkelingen waarvan verwacht wordt dat ze een (wezenlijk) effect hebben op de omgeving. Het effectenonderzoek wordt gedaan op het niveau van het buitengebied als geheel. Er wordt daarom een zeker abstractieniveau gekozen. De effecten-beschouwing geeft daarmee geen gedetailleerde analyse op inrichtings-/perceelniveau. Dit gebeurt in vervolprocedures voor individuele ontwikkelingen.

2.2 Procedure en inhoudelijke eisen aan een plan-m.e.r.

Een m.e.r. bestaat uit een aantal procedurele stappen en producten. Het startdocument van de procedure is deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau, in het vervolg aangeduid met 'notitie'. Het eindproduct van de m.e.r.-procedure is een milieueffectrapport (MER).

De m.e.r. procedure kent de volgende procedurele eisen:

- Openbare *kennisgeving* van het voornemen;
- *Raadpleging* van de betrokken bestuurlijke organen en adviseurs over de reikwijdte en het detailniveau van de m.e.r.;
- Bieden van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen;
- Advies commissie m.e.r. over reikwijdte en detailniveau (optioneel);
- Opstellen milieueffectrapport;
- Openbaar maken MER en opsturen aan de wettelijke adviseurs & commissie m.e.r.;
- Bieden van de mogelijkheid om zienswijzen op het MER in te dienen;
- Toetsingsadvies Commissie m.e.r.;
- Besluit nemen inclusief motivatie hoe de m.e.r. in de planvorming is betrokken en bekendmaking besluit;
- Evaluatie van effecten tijdens en na realisatie.

Formeel is het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente Bergeijk verantwoordelijk voor de acties in het kader van de m.e.r.

Conform artikel 7.23 van de Wet Milieubeheer bevat een MER tenminste een beschrijving van:

- Probleem en doelstelling;
- De voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten;
- Genomen en te nemen besluiten;
- De huidige situatie en autonome ontwikkeling van het studiegebied;
- De effecten van de voorgenomen activiteit op het studiegebied;
- Leemten in kennis en aanzet tot evaluatieprogramma;
- Samenvatting.

2.3 De plan-m.e.r.-procedure

Kennisgeving

De kennisgeving is het bekend maken van het voornemen voor het ruimtelijk plan met de daarbij horende m.e.r. procedure aan een ieder die met de plannen te maken gaat krijgen of die hierin geïnteresseerd is.

Voor de Herziening Buitengebied Bergeijk 2015 is in Eyckelbergh kennisgegeven van het project en de start van de m.e.r.-procedure. Conform wettelijke eisen is in de kennisgeving aangegeven:

- Aankondiging besluit en m.e.r.-procedure;
- Welke stukken, waar en wanneer ter inzage;
- Wie mag wanneer en op welke manier zienswijzen inbrengen;
- Dat geen advies van de commissie m.e.r. is gevraagd.

Raadpleging

Na de kennisgeving vindt een raadpleging plaats. Raadpleging is het inwinnen van advies over de effecten die moeten worden beschouwd in het plan-MER en op welke wijze het detailniveau moet worden beschreven. Raadpleging is gekoppeld aan het vooroverleg in het kader van het voorontwerp bestemmingsplan. Hiervoor worden door de gemeente Bergeijk de volgende bestuurlijke en maatschappelijke organisaties geraadpleegd:

- Provincie Noord-Brabant;
- Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie;
- Ministerie van Defensie;
- Staatsbosbeheer;
- Natuurmonumenten;
- Brabantse Milieufederatie;
- IVN Bergeijk-Eersel;
- Rijkswaterstaat, directie Noord-Brabant;
- ZLTO, afdeling Bergeijk;
- Waterschap De Dommel;
- Kamer van Koophandel;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE);
- Omliggende gemeenten;
- Dorps- en kernraden;
- Stichting Milieuwerkgroep Kempenland.

De gemeente Bergeijk heeft er voor gekozen de betrokken bestuurlijke instanties te raadplegen door middel van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De reacties van de bestuurlijke organisaties worden meegenomen in de verdere plan-m.e.r. procedure. Tevens wordt een deel van bovenstaande partijen in een klankbordgroep geïnformeerd.

Ter inzage legging

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt separaat gepubliceerd en zes weken ter inzage gelegd. Een ieder kan gedurende deze periode reageren op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau: wat moet in het plan-MER onderzocht worden en op welke manier?

Advies Commissie m.e.r

De gemeente heeft besloten de commissie m.e.r. niet in het voortraject te raadplegen over reikwijdte en detailniveau. De ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan zijn relatief beperkt. Daarnaast is de gemeente van mening voldoende inzicht te hebben in de te onderzoeken aspecten en aandachtspunten ten behoeve van de afweging en besluitvorming.

2.4 Vervolg plan-m.e.r. procedure

Na ter inzage legging van de Notitie Reikwijdte & Detailniveau wordt het plan-MER opgesteld. In het rapport worden de resultaten van de verschillende onderzoeken opgenomen en worden de effecten op de verschillende milieuthema's beschreven.

Het plan-MER wordt na afronding gekoppeld aan de procedure van het voorontwerp bestemmingsplan. Het plan-MER richt zich met name op die milieueffecten die relevant zijn voor de ontwikkelingen zoals die worden vastgelegd in het gekoppelde bestemmingsplan. Het plan-MER wordt na vrijgave door het bevoegd gezag samen met het ontwerp bestemmingsplan gepubliceerd en 6 weken ter inzage gelegd. Eenieder kan in deze periode een reactie geven op het plan-MER en het ontwerp bestemmingsplan.

De in het kader van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau benaderde betrokken bestuurlijke partijen worden apart aangeschreven voor een reactie op het plan-MER.

De gemeente Bergeijk heeft besloten het MER niet voor toetsing voor te leggen aan de Commissie m.e.r. Toetsingstrajecten in andere buitengebieden geven voldoende inzicht in de aandachtspunten van de Commissie m.e.r. voor het MER en de vertaling ervan in het bestemmingsplan.

De reacties worden door bevoegd gezag in de verdere bestemmingsplanprocedure meegenomen.

3 De referentiesituatie

3.1 Inleiding

De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen vormen de referentie bij het bepalen van de effecten van de Herziening Bestemmingsplan Buitengebied 2015 op de omgeving. De referentiesituatie bestaat uit:

- De huidige situatie: de feitelijke bestaande situatie: alle vergunde activiteiten die zijn (of binnenkort worden) gerealiseerd;
- De autonome ontwikkeling bestaat uit ontwikkelingen die in de toekomst zeker binnen en buiten het plangebied plaatsvinden (ook zonder de realisatie van de ontwikkelingen zoals vastgelegd in het bestemmingsplan).

Als referentiejaar is 2025 gekozen, de planperiode voor de bestemmingsplanherziening.

In het plan-MER zal uitgebreid worden ingegaan op de referentiesituatie. Hieronder is een eerste indruk gegeven.

3.2 De huidige situatie

3.2.1 Algemeen

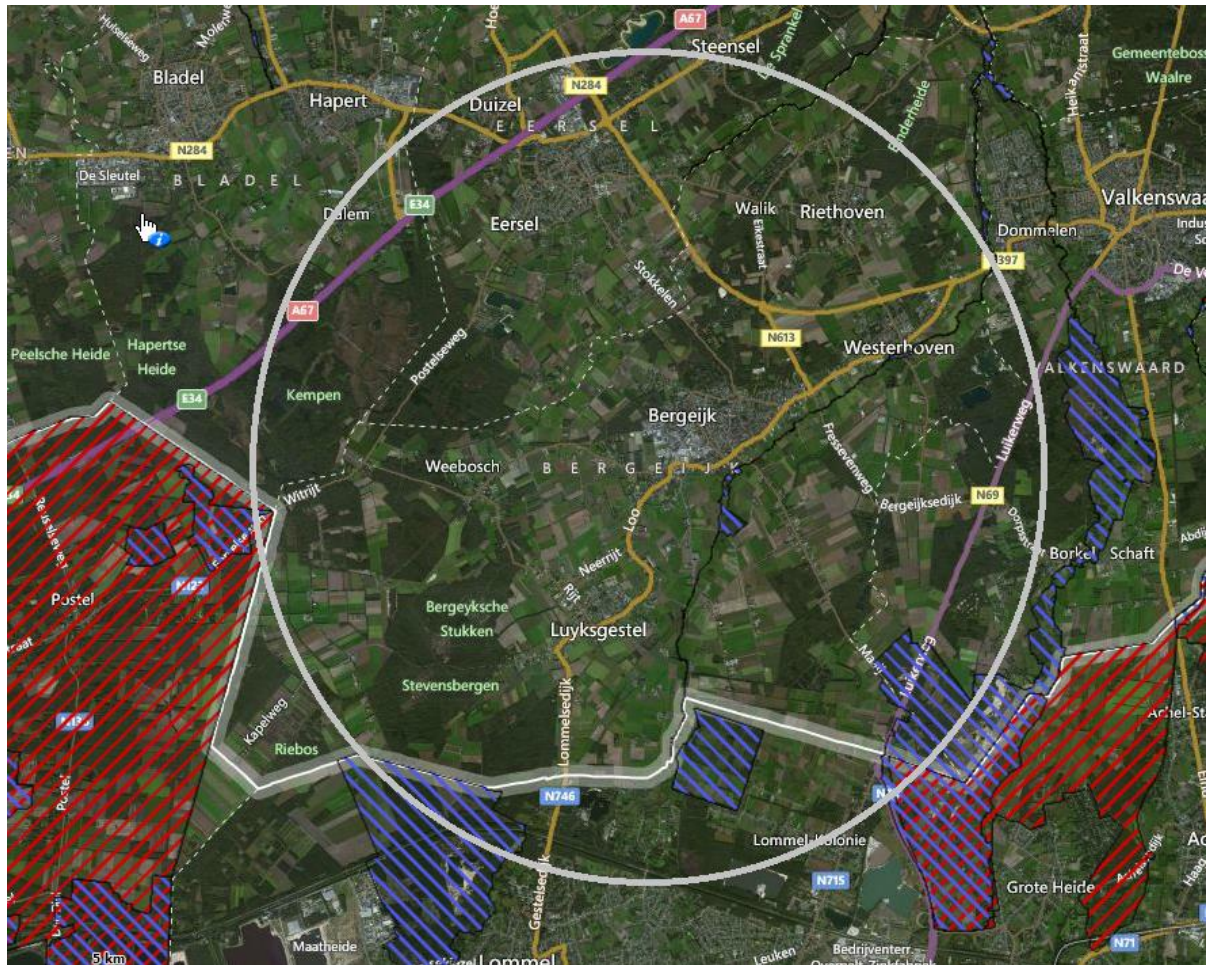
Het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan (zie figuur 1.1) omvat nagenoeg het gehele buitengebied van gemeente Bergeijk, met uitzondering van de bebouwde kom van Bergeijk, Luyksgestel, Westerhoven, Weebosch, Riethoven, Walik, Bungalowpark Kempervennen, Camping De Zwarte Bergen, Camping De Paal, de Koperteut en de woonwagenstandplaatsen in Luyksgestel. Ook zijn er een aantal postzegelbestemmingsplannen (op adresniveau) buiten het plangebied gelaten.

Onderstaand is op hoofdlijnen ingegaan op de gevoelige gebieden in en rond het plangebied. Ook is kort ingegaan op de functionele structuur. In het plan-MER wordt per milieuthema de huidige situatie uitgebreider toegelicht.

3.2.2 Gevoelige gebieden

Natura 2000 gebied en beschermde Natuurmonumenten

Gevoelige gebieden komen binnen het plangebied en in de omgeving van het plangebied voor. Het Natura 2000-gebied Groote Heide/Leenderbos/de Plateaux ligt ten dele in het plangebied. De ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied is in figuur 3.1 weergegeven.

Figuur 3.1: Ligging van Natura 2000-gebieden in relatie tot plangebied, globaal aangegeven met een cirkel. (bron: European Environment Agency).

Aangrenzend aan het plangebied liggen in België enkele Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Het betreft de volgende Vogelrichtlijngebieden:

- De Ronde Put;
- Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamproofbroek en Mariahof.

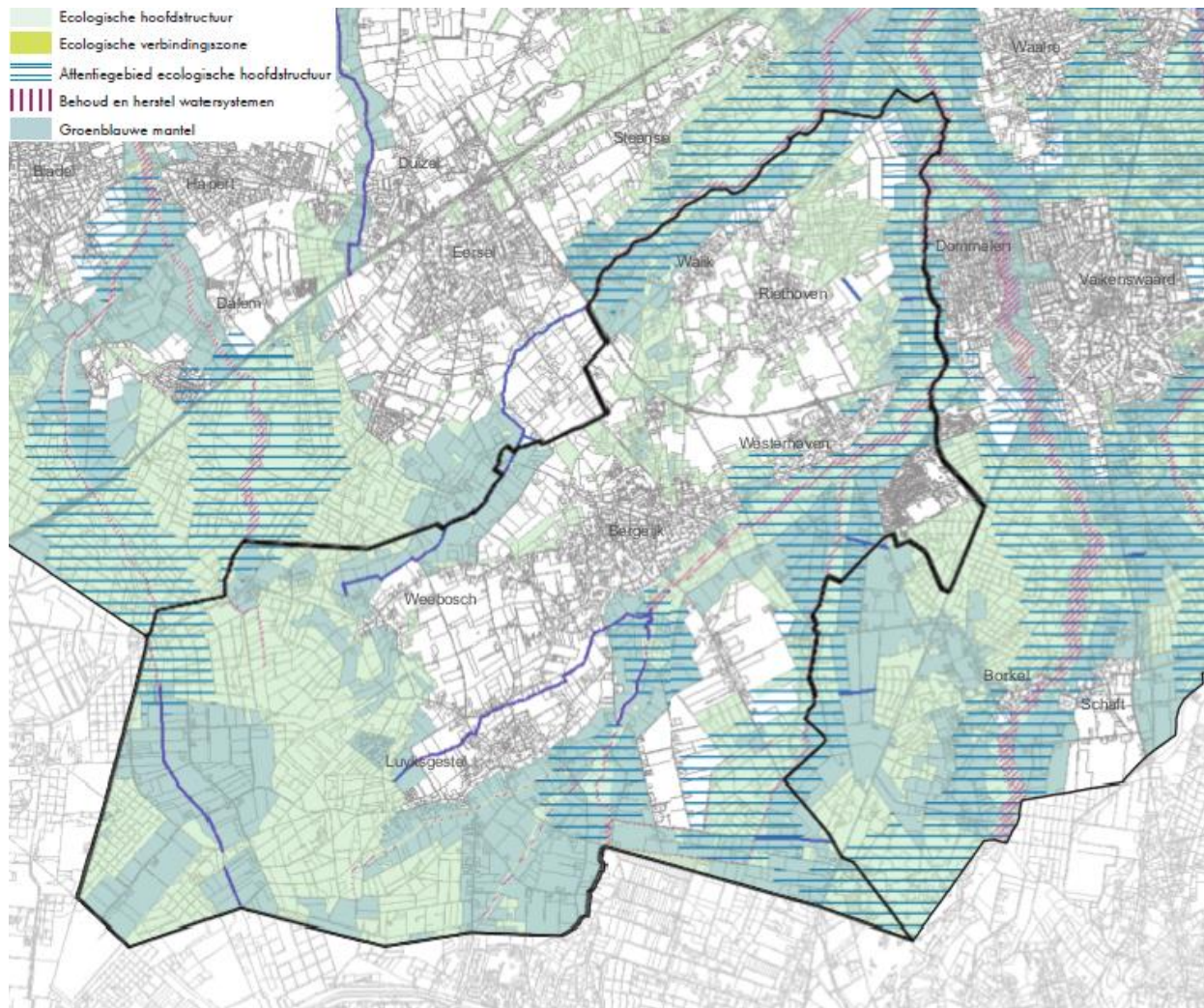
Daarnaast liggen er de volgende Habitatrichtlijngebieden:

- Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden;
- Hageven met Dommelvelei, Beverbeekse heide, Warmbeek en Wateringen.

In het plangebied liggen geen beschermde natuurmonumenten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN) (Ecologische hoofdstructuur (EHS))

Delen van het gebied bevinden zich in het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd). In figuur 3.2 is de ligging hiervan weergegeven.

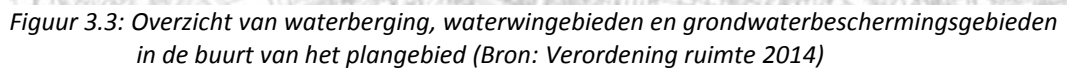

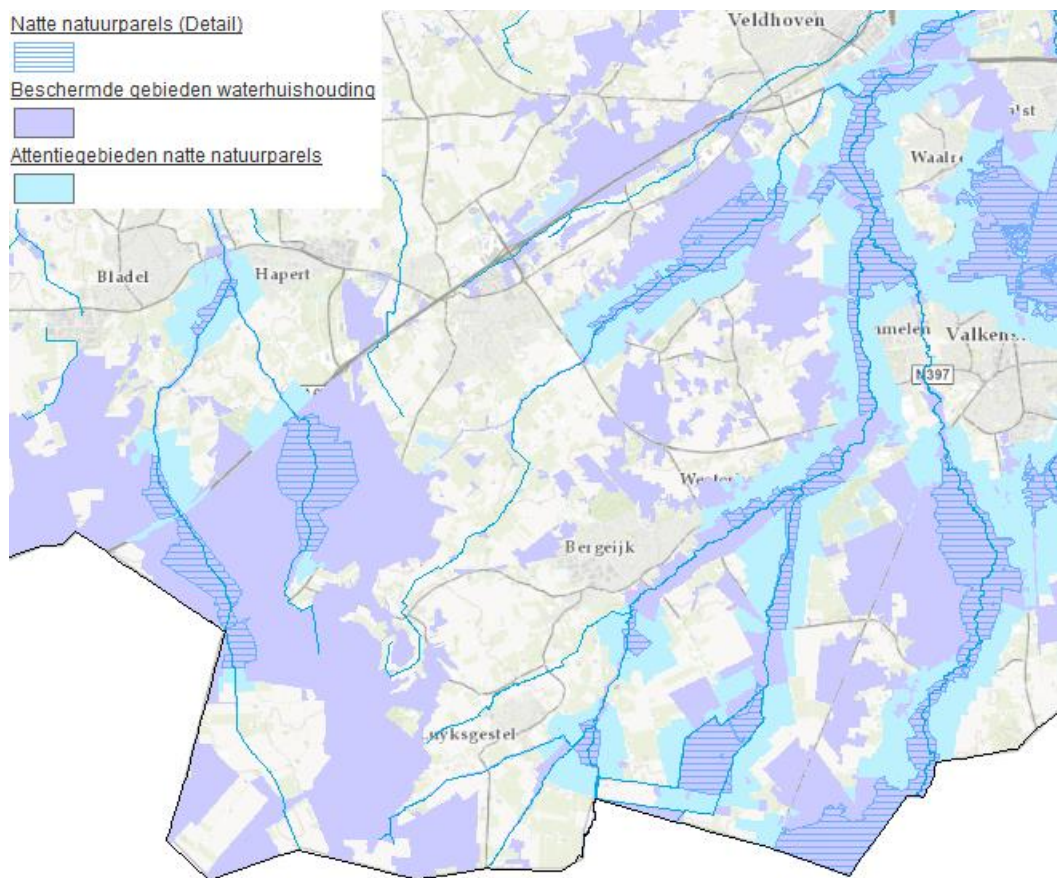
*Figuur 3.2 Ligging plangebied in relatie tot Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
(bron: Verordening ruimte Provincie Noord-Brabant 2014)*

Wav-gebieden

De provincie Noord-Brabant heeft binnen de provinciegrenzen zogenaamde Wet ammoniak en veehouderij-gebieden (Wav-gebieden) aangewezen. Dit betreft gebieden die behoren tot de NNN en die zijn aangewezen vanwege de voor stikstof zeer gevoelige natuur. Deze Wav-gebieden komen in de gehele gemeente voor. Grote delen van de NNN (zie figuur 3.2) zijn tevens als Wav-gebied aangewezen. Rondom deze gebieden geldt een zone van 250 meter, waarbinnen de mogelijkheden voor de veehouderij beperkt zijn.

Figuren 3.3 en 3.4 geven een overzicht van de voornaamste aandachtspunten binnen het thema water. In de gemeente Bergeijk is een waterwingebied gesitueerd ten westen van Luyksgestel met daaromheen een grondwaterbeschermingszone. Tevens zijn de beekdalen aangewezen als regionale waterberging of reservering daarvoor. Dit is geregeld in de Verordening ruimte 2014 van de provincie. Figuur 3.4 geeft een aantal diverse gebieden met een beschermde waterhuishouding weer. Dit betreft natte natuurgebieden en attentiegebieden daar omheen, maar ook gebieden die als EHS aangewezen zijn. Binnen deze gebieden is grondwateronttrekking niet mogelijk zonder een vergunning/ontheffing.

Figuur 3.4: Overzicht van belangrijkste waterlopen (blauw), Natte natuurparels, attentiegebieden EHS en beschermingsgebieden waterhuishouding (bron: wateratlas Brabant 2013)

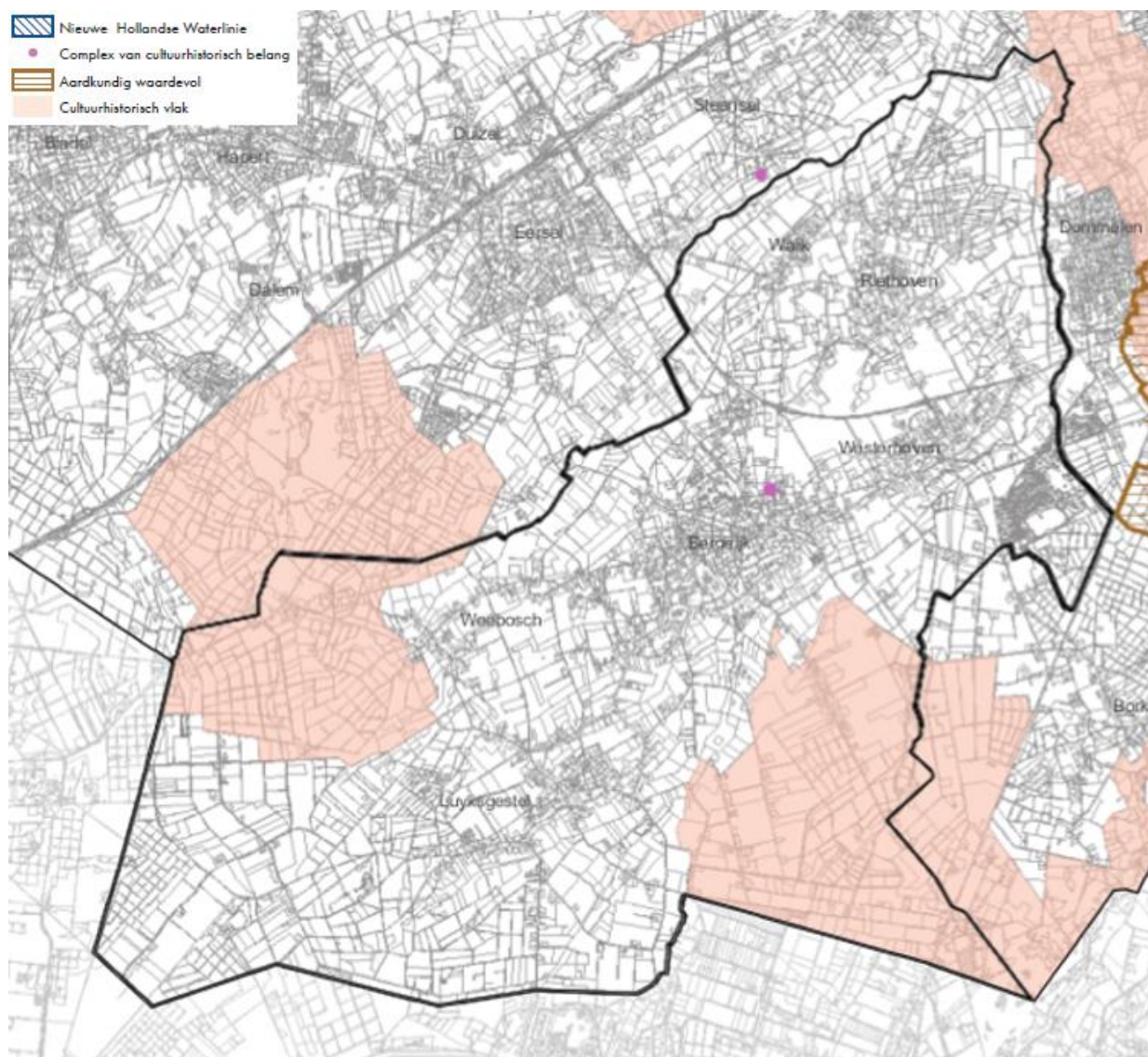
Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het plangebied kent diverse landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden. Deze zijn beschreven in de Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant en de Erfgoedkaart Kempen en A2-gemeenten (figuur 3.5, 3.6 en 3.7). Het gaat hierbij om de volgende landschappen van provinciaal aardkundig, cultuurhistorisch en/of archeologisch belang:

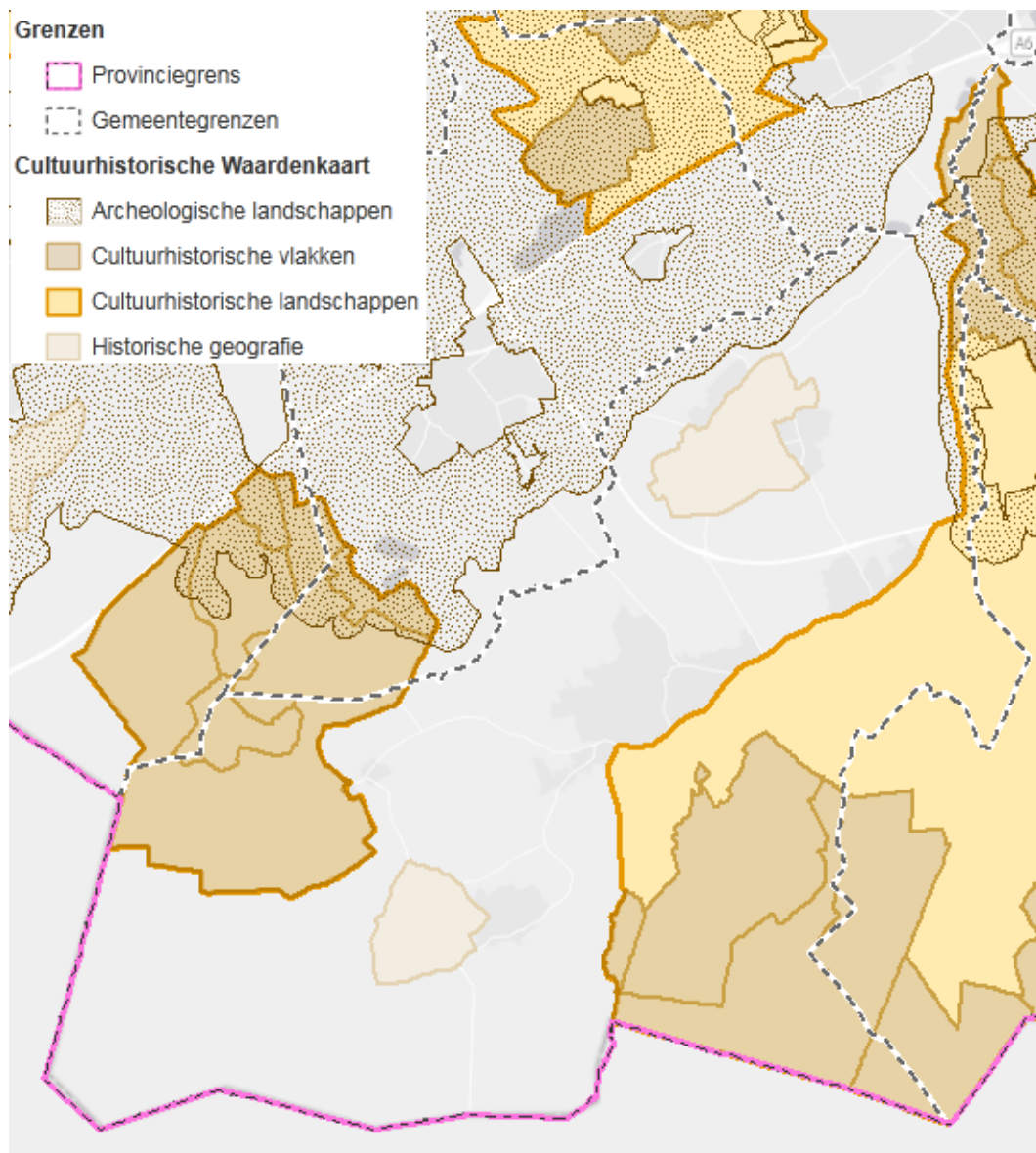
- Het landschap Dommeldal, een samenhangend en relatief gaaf oud zandlandschap met beekdalen, akkercomplexen, landgoederen, woeste gronden en jonge ontginningen.
- Het oud zandlandschap Cartierheide: een samenhangend en relatief gaaf oud zandlandschap met akkercomplexen.
- Het archeologisch landschap Kempen.
- Het archeologisch landschap Keersop-Dommel.

Tevens bevinden zich vlakken met historisch geografische waarde buiten de provinciale cultuurhistorische landschappen, te weten het Akkercomplex Kapelakkers en de Akkercomplexen Walik. Deze landschappen zijn in kaart gebracht in figuur 3.6. In de gemeente Bergeijk liggen relatief grote gebieden met zeer hoge en hoge indicatieve archeologische waarden. Via de website van de gemeente Bergeijk zijn lijsten beschikbaar van archeologische monumenten, gebouwde (rijks)monumenten en gemeentelijke monumenten. Er zijn in het plangebied geen

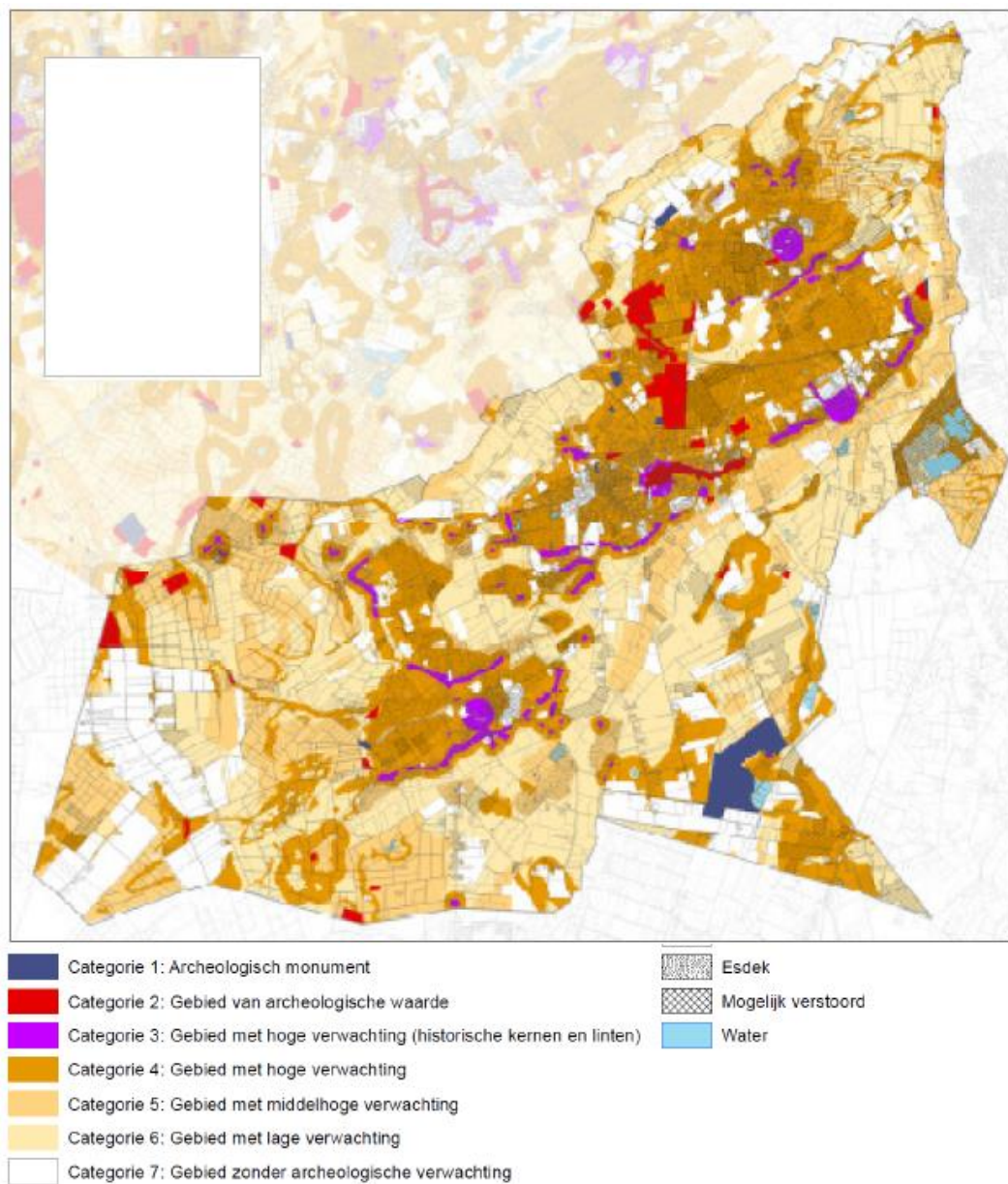
aardkundig waardevolle gebieden aanwezig. Het aardkundig waardevolle gebied de Malpie ligt ten oosten van het plangebied en wordt ervan gescheiden door de N69.

*Figuur 3.5: Voornaamste cultuurhistorisch waardevolle vlakken in het plangebied
(Bron: Verordening ruimte 2014 Provincie Noord-Brabant)*

*Figuur 3.6: Cultuurhistorische waarden in het plangebied
(bron: Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant 2010)*

*Figuur 3.7: Archeologische waardenkaart
(bron: Erfgoedkaart Kempen en A2 gemeenten)*

3.2.3 Functionele structuur

Landbouw

Het grootste deel van het plangebied is in agrarisch gebruik. De agrarische bedrijvigheid is overwegend gericht op akkerbouw en veehouderij. De veehouderijsector bestaat voornamelijk uit melkveehouderij. Intensieve veehouderij maakt slechts een klein deel van deze sector uit.

Recreatie

De gemeente Bergeijk kent een drietal regio-overstijgende recreatieve accommodaties: Camping de Paal, Camping de Zwarte Bergen en Bungalowpark Kempervennen. Deze zijn echter gelegen buiten het plangebied.

Tevens zijn er een 25-tal kleinere recreatieve verblijfsaccommodaties, variërend van groepsaccommodaties tot (mini-)campings.

In de omgeving van Bergeijk liggen verschillende natuurgebieden - voornamelijk bos- en heidegebieden - die fungeren als voorziening voor dagrecreatie. In het buitengebied zijn meerdere trimbanen, een kleiduivenschietterrein en een manege gelegen. Voor waterrecreatie bieden de Dommel (voor kanovaren) en verscheidene visvijvers mogelijkheden. Het plangebied kent een recreatieve routestructuur die door haar verbondenheid met structuren in buurgemeenten een regionale en internationale functie vervult. De Herziening 2015 richt zich niet op de recreatieve mogelijkheden.

Wonen en werken

In het plangebied bevinden zich een aantal burgerwoningen en enige niet-agrarische bedrijvigheid. De Herziening 2015 regelt geen bestemmingen voor wonen en werken (met uitzondering van de agrarische sector).

3.3 Autonome ontwikkelingen

In en rond het plangebied speelt een aantal autonome ontwikkelingen, ontwikkelingen die ook zonder het bestemmingsplan Buitengebied effect (kunnen) hebben op het plangebied. Autonome ontwikkelingen zijn te onderscheiden in:

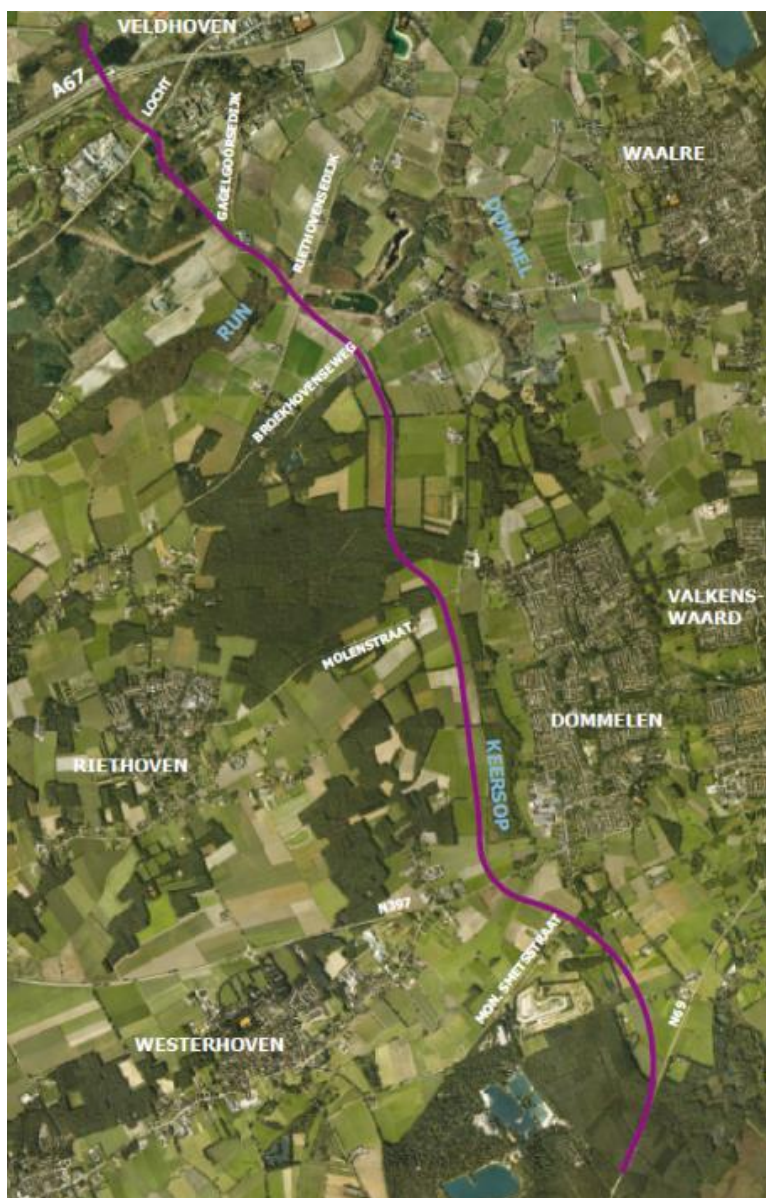
- Trendmatige- en/of beleidsmatige ontwikkelingen: bijvoorbeeld ontwikkelingen in de landbouw, groei/krimp bevolking;
- Zeker toekomstige ontwikkelingen: concrete ruimtelijke ontwikkelingen zoals vastgelegd in (vastgestelde) ruimtelijke besluiten;
- Onzekere toekomstige ontwikkelingen: ontwikkelingen zoals voorzien/voorgesteld in beleidsstudies, structuurvisies e.d., maar die nog geen status hebben, nog niet zijn vastgesteld en daarmee nog niet concreet zijn.

Voor het plan-MER is het van belang om na te gaan of de ontwikkelingen zoals voorgesteld in het bestemmingsplan:

- Belemmerd worden door autonome ontwikkelingen;
- Belemmeringen kunnen vormen voor autonome ontwikkelingen;
- Tot cumulatie van effecten met autonome ontwikkelingen kunnen leiden.

In het plan-MER kan alleen rekening gehouden worden met zekere toekomstige ontwikkelingen, niet met onzekere toekomstige ontwikkelingen of algemene trendmatige en/of beleidsmatige ontwikkelingen.

Een zekere toekomstige ontwikkeling is de realisatie van de N69. Het Provinciaal Inpassingsplan Grenscorridor N69 Zuid (31 oktober 2014) bestaat uit een nieuwe 80-kilometerweg met 2 rijstroken die de A67 bij Veldhoven verbindt met de huidige N69 ten zuiden van Valkenswaard. In het plan-MER wordt nader ingegaan op de N69 in relatie tot het bestemmingsplan buitengebied.

Figuur 3.8: Tracé N69. De grens van het plangebied wordt gevormd door de stromen Keersop (in het oosten), Dommel (in het noorden) en Run (in het noordwesten). (Bron: Inpassingsplan Nieuwe Verbinding Grenscorridor N69).

4 De voorgenoemen activiteit

4.1 Ontwikkelingsmogelijkheden in de Herziening 2015

Naar aanleiding van de Verordening ruimte 2014 wordt het bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011 en bijbehorende Herziening Buitengebied Bergeijk 2014 (opnieuw) herzien.. Het uitgangspunt van de Herziening 2015 is het doorvertalen van de regels voor veehouderij in de Verordening ruimte 2014 en de nadere uitwerking daarvan.

De Verordening ruimte 2014 is met betrekking tot de volgende onderdelen van belang voor het buitengebied van de gemeente:

- het beleid en de toegestane ontwikkelingsmogelijkheden voor de veehouderijen in Brabant zijn ingrijpend gewijzigd: uitbreiding van bedrijven is geen recht maar moet 'verdiend' worden door te voldoen aan de eisen van een zorgvuldige veehouderij;
- op de verbeelding van de Verordening ruimte 2014 zijn voor het plangebied structuren en aanduidingen met betrekking tot natuur en landschap, water, cultuurhistorie en agrarische ontwikkelingen opgenomen.

Uitgangspunt voor effectbepaling: maximale ontwikkeling

Er wordt in de effectenbepaling uitgegaan van de planologisch maximale ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Dit is inclusief nog niet benutte planologische ruimte, afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden en mogelijkheden voor omschakeling. Overigens worden daarbij alleen de regelingen in de Herziening 2015 betrokken.

4.2 Alternatieven

Conform de Wet Milieubeheer dient in het MER een motivatie te worden gegeven hoe met alternatieven is omgegaan.

Er is voor gekozen in het plan-MER één alternatief te onderzoeken; één alternatief dat uitgaat van de planologisch maximale ontwikkelingen in de Herziening 2015. Voor de ontwikkeling die in het plangebied mogelijk gemaakt wordt (de uitbreiding van agrarische bedrijven) bestaan geen locatie- en inrichtingsalternatieven. De uitbreiding vindt aansluitend aan bestaande bedrijven plaats.

5 Welke effecten worden in het MER beschouwd?

5.1 Beoordelingskader

Het plan-MER beschrijft en beoordeelt de milieueffecten van de planologisch maximaal mogelijke ontwikkelingen binnen de Herziening 2015 ten opzichte van de referentiesituatie in 2025. Voor effecten op Natura 2000 wordt, conform regelgeving, getoetst aan de huidige situatie.

In de beoordeling in het plan-MER zal worden gefocust op die locaties en aspecten, waarvan verwacht wordt dat de voorgenomen ontwikkeling effecten heeft op de omgeving en die van belang zijn voor de besluitvorming in het kader van het bestemmingsplan. Het detailniveau en de onderzoeksmethodiek wordt afgestemd op de verwachte aard en omvang van de effecten van de ontwikkeling. Daarnaast wordt nagegaan of er sprake is van mogelijke cumulatieve effecten. Ook wordt nagegaan in hoeverre mitigerende maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten te verminderen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aspecten die onderzocht gaan worden in het MER.

Tabel 5.1 Beoordelingskader

Hoofdaspect	Criterium	Kwantitatief	Kwalitatief
Natuur			
Natura 2000-gebieden	Effecten op instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden (in de praktijk: effecten stikstofdepositie)		x
Overige zeer kwetsbare gebieden (Wav-gebieden)	Effecten stikstofdepositie op Wav-gebieden		x
Overige EHS	Effecten op EHS (ruimtebeslag, verdroging/vernatting, verstoring)		x
Overige natuurwaarden	Effecten op beschermde plant en diersoorten		x
Landschap en cultuurhistorie			
Landschappelijke structuur	Effecten op landschappelijke structuren en elementen		x
Ruimtelijk-visuele kwaliteit	Effecten op ruimtelijk-visuele kwaliteit van het landschap (openheid, zichtlijnen)		x
Cultuurhistorische waarden	Effecten op beschermde en overige cultuurhistorische waarden		x
Archeologische waarden	Effecten op beschermde en verwachte archeologische waarden		x
Leefbaarheid			
Geur	Verandering in geurbelasting op geurgevoelige objecten		x
Luchtkwaliteit	Verandering in concentratie fijn stof en stikstofoxiden		x
Lichthinder	Verandering in lichthinder		x
Gezondheid	Risico op verspreiding van (dier-)ziekten Risico op gezondheidseffecten van hinder		x
Overige effecten			
Verkeer	Effecten op verkeersintensiteiten, -afwikkeling en veiligheid		x
Externe veiligheid	Externe veiligheidsrisico's		x
Geluid	Verandering in geluidhinder		x
Water	Effecten oppervlaktewater, grondwater, waterbeschermingsgebieden en waterkwaliteit (inclusief KRW)		x

De thema's verkeer, luchtkwaliteit en geluidhinder worden semi-kwantitatief beschreven. Met semi-kwantitatief wordt bedoeld dat de effecten worden bepaald met vuistregels en vereenvoudigde rekenmethoden. Alle overige thema's worden kwalitatief beschouwd en beoordeeld. Onderstaand wordt per thema beschreven op welke wijze in het MER welke milieueffecten worden beschouwd.

5.2 Methodiek van de effectbepaling en detailniveau

5.2.1 Natuur

In het plan-MER wordt middels een passende beoordeling (welke wordt toegevoegd als bijlage) stilgestaan bij de effecten op de Natura 2000-gebieden Groote Heide/Leenderbos/de Plateaux en de over de grens in België gelegen vogelrichtlijn- en habitatrichtlijngebieden. Daar voor verder weg gelegen Natura 2000-gebieden logischerwijs geen grotere effecten kunnen worden verwacht worden deze niet beschouwd in het plan-MER. In de passende beoordeling wordt nagegaan of significante negatieve effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden optreden.

Daarnaast wordt in het plan-MER aandacht besteed aan Wav-gebieden, NNN en soortenbescherming. Bepaald wordt of wezenlijke kenmerken van de NN worden aangetast. Hierbij worden ook de zeer kwetsbare gebieden betrokken die zijn aangewezen op grond van de Wet ammoniak en veehouderij. Ten aanzien van de soortenbescherming wordt in het plan-MER toegelicht of er sprake is van verstoring van beschermde soorten en of verbodsbepalingen worden overtreden. Tevens worden mitigerende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen, beschreven.

5.2.2 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In het plan-MER wordt aandacht besteed aan de effecten op cultuurhistorische en landschappelijke waarden. Hierbij wordt bij landschap onderscheid gemaakt in effecten op de landschappelijke structuur, landschappelijke waarden en ruimtelijke visuele kwaliteit. Ook zal in het plan-MER worden ingegaan op effecten op de samenhang van landschappelijke waarden. Bij cultuurhistorie wordt onderscheid gemaakt in effecten op beschermde en niet beschermde cultuurhistorische waarden, alsmede archeologische waarden (zowel beschermde monumenten als verwachtingswaarden). De effecten worden allen kwalitatief beschreven.

5.2.3 Leefbaarheid

Luchtkwaliteit

In het plan-MER wordt semi-kwantitatief ingegaan op een eventuele toename van luchtverontreinigende stoffen als gevolg van een toename van verkeersbewegingen en bedrijfsbronnen.

Geur

Ook wordt in het plan-MER kwalitatief ingegaan op geurhinder. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het vigerende gemeentelijke geurbeleid. Er wordt een analyse gegeven van het aanwezig zijn van geurveroorzakende bronnen (agrarische bedrijven) en hun ontwikkelingsmogelijkheden in relatie tot het aanwezig zijn van geurgevoelige bestemmingen in de omgeving.

Lichthinder

In het plan-MER wordt kwalitatief inzichtelijk gemaakt in hoeverre het plan kan leiden tot een toename van lichthinder door uitstraling door open stallen (het plangebied kent geen glastuinbouw).

Gezondheid

Het plan-MER gaat kwalitatief in op de gezondheid met name gerelateerd aan agrarische ontwikkelingen (kans op verspreiding van dierziektes, risico op gezondheidseffecten van hinderaspecten als geluid, fijn stof en geur). Dit gebeurt op basis van algemeen beschikbare kennis over gezondheid en het buitengebied. Omdat concrete en objectieve oorzaak-effect relaties (nog) ontbreken, kan (nog) niet in detail onderzoek gedaan worden naar het gezondheidseffect van ontwikkelingen in het bestemmingsplan Buitengebied.

5.2.4 Overige aspecten

Bodem en water

Ten aanzien van bodem wordt in het plan-MER ingegaan op de effecten op de bodemopbouw, bodemkwaliteit en aardkundige waarden. Daarnaast worden in het plan-MER de mogelijke effecten op het oppervlakte en grondwater beschreven.

Verkeer en geluid

In het plan-MER wordt semi-kwantitatief ingegaan op de toename van verkeer en geluidhinder als gevolg van de uitbreidingsmogelijkheden zoals opgenomen in het bestemmingsplan. Onderzocht wordt waar de verkeersaantrekkende ontwikkelingen gelegen zijn, of het omliggend wegennet de toename aan verkeer kan verwerken en/of toename van verkeers- en geluidhinder verwacht wordt op omliggende gevoelige bestemmingen.

Externe veiligheid

Het bestemmingsplan Buitengebied maakt geen ontwikkelingen mogelijk die (nieuwe) externe veiligheidsrisico's met zich meebrengen. In het plan-MER wordt wel nagegaan of de ontwikkelingen in het bestemmingsplan leiden tot aandachtspunten vanuit externe veiligheidsrisico's van al in het plangebied aanwezige risicobronnen (vervoer gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen, in buisleidingen, opslag gevaarlijke stoffen in inrichtingen).

6 Beleidskader

Er zijn diverse beleidskaders relevant voor het MER. In onderstaande tabel zijn deze gepresenteerd. In het MER zullen deze beleidskaders verder worden toegelicht (onderverdeeld in ruimtelijke beleidskader en thematisch beleidskader) en in relatie worden gebracht met Buitengebied Bergeijk.

Tabel 6.1: Beleidskader

Beleidsniveau	Kader
Europees	Europese Kaderrichtlijn Water, Verdrag van Malta, Hoogwaterrichtlijn, , Besluit kwaliteit en monitoring water
Nationaal	Wetten: Wet op de ruimtelijke ordening, Wet milieubeheer, Wet bodembescherming, Wet geluidhinder, Monumentenwet, Modernisering Monumentenzorg, Wet op de archeologische monumentenzorg, Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet, Wet luchtkwaliteit, Waterwet, Wet vervoer gevaarlijke stoffen, Wet geurhinder en veehouderij, Wet ammoniak en veehouderij
	Besluiten: Besluit externe veiligheid inrichtingen, Besluit externe veiligheid buisleidingen, ontwerp besluit externe veiligheid transportroute, Nationaal Bestuursakkoord Water, Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), NSL, PAS
	Nota's: Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Nationaal Milieubeleidsplan, Nota waterbeleid 21 ^e eeuw, Nationaal Waterplan,
Provinciaal en regionaal	Verordening ruimte (2014)
	Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2014)
	Provinciale Verordening Milieu
	Provinciaal Waterplan 2010-2015 (2010)
	Waterbeheerplan 2010-2015 (2010)
	Natuurbeheerplan provincie Noord-Brabant (2011)
	Natuurbeheerplan provincie Noord-Brabant (2016) (in voorbereiding)
	Provinciaal Milieuplan 2012-2015 (2011)
	Provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000
	Provinciale Verordening Water (2009)
	Cultuurhistorische Waardenkaart (2010)
	Handreiking Kwaliteitsverbetering Landschap
	Bestemmingsplan Buitengebied Bergeijk 2011 + Herziening 2014
Lokaal	Wijzigingsplannen
	Structuurvisie Bergeijk 2010
	Milieubeleidsplan 2010-2014
	Afstemmingsnotitie Landschapsinvesteringsregeling De Kempen (2012)
	Erfgoedverordening Gemeente Bergeijk 2012
	Verordening Geurhinder en Veehouderij 2011

7 Referenties

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2012). Besluit milieueffectrapportage.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2012). Wet milieubeheer.

Provincie Noord-Brabant (2010) Cultuurhistorische Waardenkaart.

Provincie Noord-Brabant (2011) Natuurbeheerplan.

Provincie Noord-Brabant (2013) Wateratlas Brabant

Provincie Noord-Brabant (2014). Structuurvisie Ruimte.

Provincie Noord-Brabant (2014) Verordening ruimte.

European Environment Agency (2012) Natura 2000 Network Viewer
(<http://natura2000.eea.europa.eu>)

